

Moskuankankaan tuulivoimahanke, Pyhäjärvi

LIITE 3. NATURA-ARVIOINNEISTA YHTEYSVIRANOMAISELLE ANNETUT LAUSUNNOT

Moskuankankaan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on tunnistettu tarpeet laatia Luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §n mukaiset Natura-arvioinnit, jotka on toimitettu YVA-selostuksen liitteinä. YVA-menettelyn yhteysviranomaisena toiminut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt laadituista Natura-alueista erikseen lausunnot.

Yhteysviranomainen on saanut lausunnot seuraavilta luonnonsuojeluviranomaisilta tai maanomistajilta:

- *Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen: Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas (FI1002001, SAC)*
- *Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen: Iso-Karsikkoneva (FI1002003, SAC)*
- *Metsähallitus luontopalvelut, Natura-alueen hallinnasta vastaava viranomainen: Iso-Karsikkoneva ja Syväjärvenlehdot FI1002003*
- *Keski-Suomen ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen: Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva (FI0900058, SAC/SPA)*
- *Keski-Suomen ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen: Syväjärvenlehto (FI0900044, SAC)*
- *Pyhäjärven kaupunki, luonnonsuojelualueen maanomistaja: Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas (FI1002001, SAC) ja Iso-Karsikkoneva (FI1002003, SAC)*

Pohjan Voima- Moskuankankaan Tuulipuisto Oy
Tomi Mäkipelto
Keilaranta 16, 02150 Espoo

Metsähallitus
Ville Koskimäki
Veteraanikatu 9, 90130 Oulu

Lausunto Pyhäjärven Moskuankankaan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista (Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas FI1002001, SAC)

Moskuankankaan suunniteltu tuulivoimapuisto sijoittuu Pyhäjärven kaupungin länsiosaan Haapajärven kaupungin ja Pihtiputaan kunnan tuntumaan. Hankealueen pinta-ala on Natura-arvioinnin mukaan 4062 ha ja siihen suunnitellaan enintään 28 voimalaa. Hankealueen raja sijaitsee lähimmillään 5,3 km päässä Natura-alueen Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas raja ja etäisyyttä suunniteltuihin voimaloihin on lähimmillään 6,6 km.

Sähkön siirron osalta on neljä päävaihtoehtoa, joista kaikki toteutettaisiin 400 kV ilmajohtoina. Sähkön siirtovaihtoehtoista yhteinen reitti SVEB sivuaa Natura-aluetta.

Natura-alue Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas koostuu kolmesta osa-alueesta. Natura-alueen suot ovat Natura lomakkeen mukaan pääosin Pohjanmaan aapasuovyöhykkeelle tyypillistä kalvakkanevaa, osin rimpinevaa. Kohteella esiintyviä luontotyyppejä ovat myös lähteet ja lähdesuot ja boreaaliset luonnonmetsät. Soiden reunoja sekä ympäröiviä suoalueita on laajasti ojitettu. Pitkäkankaan harjulla on useita uhanalaisia kasvilajeja. Myöskin suoalueilla kasvaa alueellisesti uhanalaisia kasveja ja pesimälinnusto on niillä runsas mm. laulujoutsen, kurki, kapustarinta, liro ja metsähanhi. Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas Natura-alueeseen sisältyy osa puolustusvoimien varikko- ja varastotoimintaan sekä rakentamiseen käytettävää aluetta. Aluetta käytetään puolustusvoimien varastotoimintaan ja siihen liittyvään rakentamiseen sekä harjoitustoimintaan.

Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluvat Natura-luontotyyppit sekä saukko.

Natura-arviointi

Natura-arviointi on tehty asiantuntija-arviona Natura-arvioinnissa esitetyn lähtötietoaineiston pohjalta.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeella itsessään ei ole vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteille etäisyyden vuoksi. Vaikutusmekanismit tarkastellaan suunnitellun sähkönsiirron (SVEB) osalta, jonka keskilinja sijoittuu lähimmillään 30 m päähän Natura-alueen rajasta. Johdon reunavyöhyke ulottuu Natura-arvioinnissa esitetyn tarkastelun perusteella Natura-alueen puolelle noin metrin leveydeltä. Tällä kohdalla esiintyy suojeluperusteena olevaa Natura-luontotyyppiä *harjumetsät* (koodi 9060). Voimajohdon reunavyöhykkeen ulkoreunalla voi olla tarpeen kaataa tai lyhentää riskipuita. Vaikutus kohdistuisi Natura-arvioinnin mukaan alle 10 m² kokoiselle osalle Natura-luontotyyppistä *harjumetsät*, jota Natura-alueella esiintyy yhteensä 540 hehtaaria. Lisäksi noin hehtaarin laajuiselle osalle luontotyyppistä *harjumetsät* voi Natura-arvioinnin mukaan kohdistua reunavaikutuksia voimajohdon rakentamisesta kuten muutoksia vesitaloudessa, valaistusoloissa ja pienilmastossa.

Natura-arvioinnin mukaan vaikutukset eivät ole merkittäviä, koska vaikutusten alhainen pinta-ala on pieni suhteutettuna luontotyyppin kokonaispinta-alaan. Lisäksi vaikutukset kohdistuvat luontotyyppin esiintymisalueen reunalle, jossa luontotyyppi on ennestään reunavaikutteinen.

Muut Natura-alueen osat sijaitsevat Natura-arvioinnin mukaan niin etäällä suunnitellusta sähkönsiirtoreitistä, että hankkeella ei ole välillisiä vaikutuksia niiden suojeluperusteisiin. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan vaikutuksia saukoon.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahanke ei aiheuta sellaisia toiminnallisia muutoksia sähkönsiirtoreitin läheisyydessä sijaitsevan Natura-alueen luontotyypeissä, niiden olosuhteissa ja lajien elinympäristöissä tai ekologisissa prosesseissa, jotka voisivat vaikuttaa haitallisesti Natura-alueen eheyteen.

Yhteisvaikutuksia tarkastellaan Moskuankankaan koillispuolelle suunnitellun Itämäen tuulivoimahankkeen kanssa. Hankkeesta ja sen sähkönsiirtovaihtoehdoista ei ole Natura-arvioinnin mukaan haitallisia yhteisvaikutuksia Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkankaan Natura-alueen suojeluperusteisiin eikä Natura-alueen eheyteen.

Natura-arvioinnin mukaan vähäiset vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteisiin voidaan lieventää voimajohdon linjauksen

siirtämisellä etäämmälle niin, että voimajohdon suojavyöhyke ei ulotu Natura-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Natura-arvioinnin tarkoituksena on luoda riittävä tiedollinen pohja hankkeen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ja luonnonsuojelulain (9/2023) 35 § 1 momentin mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 35 §:n 1 ja 2 momentissa (aiemmassa luonnonsuojelulaissa 65 §) tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon

Euroopan komission luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevässä ohjeessa (Euroopan komissio, Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö 2021) todetaan asianmukaisesta arvioinnista seuraavaa: Tuomioistuimen mukaan asianmukaisen arvioinnin tulee sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (EUTI asia C-304/05, 69 kohta).

ELY-keskus katsoo, että Natura-arviointia varten on koottu keskeisemmät tausta-aineistot ja arvioinnissa on tunnistettu Natura-alueen luontoarvot. Hankkeen keskeisimmät vaikutusmekanismit Natura-alueen suojeluperusteena oleviin suojeluarvoihin on tunnistettu ja asiantuntija-arviot asianmukaisesti ekologisesti perusteltu.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeen sähkönsiirrosta voi aiheutua heikentäviä vaikutuksia Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkankaan Natura-alueen suojeluperusteena olevalle luontotyyppille *harjumetsät*. Pinta-alatarkastelun perusteella vaikutusten ei arvioida merkittävästi heikentävän kyseistä luontotyyppiä tai Natura-alueen eheyttä. ELY-keskus yhtyy tähän arvioon.

Natura-arvioinnissa ei ole tarkasteltu hankkeen vaikutuksia Natura-lomakkeessa mainittuihin muihin tärkeisiin lajeihin. ELY-keskus tuo esille, että Natura-alueen soilla on runsas, luontotyypeille omainen linnusto. Lisäksi Natura-alue kuuluu metsäpeuran elinympäristöön, ja lajia on ehdotettu lisättäväksi Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas Natura-alueen suojeluperustelajeihin. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeen vaikutuksia Natura-alueen luontotyypeille ominaiseen lajistoon olisi pitänyt tarkastella Natura-arvioinnissa osana Natura-alueen eheystarkastelua.

Natura-arvioinnissa tarkastellaan tuulivoimahankkeiden mahdollisia yhteisvaikutuksia. ELY-keskus muistuttaa, että Euroopan komission luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevän ohjeen (Euroopan komissio, Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö 2019) mukaan *Natura-arvioinnissa tulisi ottaa huomioon kaikenlaiset suunnitelmat tai hankkeet, jotka voivat yhdessä tarkasteltavien suunnitelmien tai hankkeiden kanssa aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia.* Kumulatiivisten vaikutusten tarkastelun kohteeksi voidaan ottaa huomioon jo toteutuneet, hyväksytyt ja vasta ehdotetut hankkeet ja suunnitelmat. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tässä tapauksessa olisi ollut tarkoituksen mukaista tarkastella tuulivoimahankkeiden lisäksi muun maankäytön kuten esim. maataloustoimien yhteisvaikutuksia suunnitellun sähkönsiirtoreitin rakentamisen kanssa Natura-alueen perusteena oleviin luontotyypeihin.

Edellä mainituista epävarmuuksista huolimatta ELY-keskus on pystynyt muodostamaan riittävän kuvan hankkeen vaikutuksista luontodirektiivin mukaisten suojeluperusteiden osalta ja yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn arvioon, että hankkeesta ei todennäköisesti aiheutuisi merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin tai Natura-alueen koskemattomuuteen.

ELY-keskus muistuttaa, että Natura-arvioinnissa käytettävien hankesuunnittelutietojen tulee olla ajantasaisia. Mikäli hankesuunnitelma muuttuu Natura-arvioinnin valmistumisen jälkeen niin että muutos vaikuttaa Natura-arvioinnissa käytettyihin perusteisiin, on Natura-arviointi päivitettävä ja pyydyttävä siitä uusi lausunto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Antje Neumann ja ratkaissut yksikön päällikkö Eero Melantie. Sähköisen allekirjoituksen hyväksyntä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja POPELY/3211/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/3211/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Neumann Antje 20.01.2025 14:07

Ratkaisija Melantie Eero 20.01.2025 14:07

Pohjan Voima- Moskuankankaan Tuulipuisto Oy
Tomi Mäkipelto
Keilaranta 16, 02150 Espoo

Metsähallitus
Ville Koskimäki
Veteraanikatu 9, 90130 Oulu

Lausunto Pyhäjärven Moskuankankaan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista (Iso Karsikkoneva FI100203, SAC)

Moskuankankaan suunniteltu tuulivoimapuisto sijoittuu Pyhäjärven kaupungin länsiosaan Haapajärven kaupungin ja Pihtiputaan kunnan tuntumaan. Hankealueen pinta-ala on Natura-arvioinnin mukaan 4062 ha ja siihen suunnitellaan enintään 28 voimalaa. Sähkönsiirron osalta on neljä päävaihtoehtoa, joista kaikki toteutettaisiin 400 kV ilmajohtoina. Sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat Iso Karsikkonevan viereltä, lähimmillään noin 520 metrin päässä Natura-alueen rajasta. Lähin suunniteltu voimala sijaitsee noin kolmen kilometrin päässä.

Iso Karsikkoneva on Natura-lomakkeen mukaan Pohjanmaan aapasuo, jolla on myös mesotrofisia suotyypppejä. Vallitsevat suotyyppit ovat kalvakkarimpi- ja suursaranevat. Reunoilla on kapeita sararämevyöhykkeitä. Se on hyvin luonnontilassa säilynyt suoalue, jolla kasvaa alueellisesti uhanalaisia kasveja ja jolla on merkittävä linnusto. Pesimälinnustoon kuuluu mm. kurki, kapustarinta, liro, pikkukuovi ja valkoviklo. Suojeluperusteena ovat Natura-luontotyyppit *Aapasuot* (7310, edustavuus hyvä) ja *Puustoiset suot* (91D0, edustavuus merkittävä).

Natura-arviointi

Natura-arviointi on tehty asiantuntija-arviona Natura-arvioinnissa esitetyn lähtötietoaineiston pohjalta. Natura-arvioinnin mukaan hankkeen tietoja ja toisaalta tietoa lajistosta ja luontotyypeistä on tarkasteltu rinnakkain ja arvioitu onko merkittävä vaikutus mahdollinen. Hankkeen vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa keskeisiä tietoja ovat voimajohdon sijainti suhteessa kunkin suojeluperusteluontotyypin esiintymisalueeseen, sekä tiedot kunkin luontotyypin ominaispiirteistä.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeella itsessään ei ole vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteille (luontotyyppit) etäisyyden vuoksi. Vaikutusmekanismit tarkastellaan suunnitellun sähkönsiirron osalta.

Suojeluperusteena oleville luontotyypeille *Aapasuot* ja *Puustoiset suot* ei arvioida aiheutuvan vaikutuksia pitkien etäisyyksien (520 m ja 2900 m) vuoksi. Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan Natura-alueen eheydelle korkeintaan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, koska hanke ja sähkönsiirto aiheuttaa alueiden ekologisten reittien pirstaloitumista. Vaikutusten arvioidaan kohdistuvan etenkin metsäpeuraan ja sen kaltaisille suuren liikkumisalueen omaaville lajeille, jolle Natura-alueiden verkoston yhtenäisyys on tärkeä. Iso Karsikkonevan linnustoon kohdistuvia vaikutuksia ovat Natura-arvioinnin mukaan rakennustöistä aiheuttava väliaikainen häiriö sekä törmäysriski. Natura-arvioinnissa viitataan erilliseen metsäpeuraselvitykseen ja YVA-selostukseen, joissa näihin lajiryhmiin kohdistuvat vaikutukset tarkastellaan tarkemmin.

Hankealueen tai suunnitteilla olevien sähkönsiirtolinjojen läheisyydessä on Natura-arvioinnin mukaan tiedossa runsaasti muita tuulivoimahankkeita, mutta näiden ei arvioida aiheuttavan yhteisvaikutuksia Iso Karsikkonevan suojeluperusteisiin.

Lieventämistoimenpiteinä esitetään öljyvahinkojen ehkäiseminen ja rakentamistöiden kohdentaminen lintujen pesimäajan ulkopuolelle.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Natura-arvioinnin tarkoituksena on luoda riittävä tiedollinen pohja hankkeen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ja luonnonsuojelulain (9/2023) 35 § 1 momentin mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 35 §:n 1 ja 2 momentissa (aiemmassa luonnonsuojelulaissa 65 §) tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon

Euroopan komission luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevässä ohjeessa (Euroopan komissio, Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö 2021) todetaan asianmukaisesta arvioinnista seuraavaa: Tuomioistuimen mukaan asianmukaisen arvioinnin tulee sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (EUTI asia C-304/05, 69 kohta).

ELY-keskus katsoo, että Natura-arviointia varten on koottu keskeisemmät tausta-aineistot ja arvioinnissa on tunnistettu Natura-alueen luontoarvot. Hankkeen keskeisimmät vaikutusmekanismit Natura-alueen suojeluperusteena oleviin suojeluarvoihin on tunnistettu ja esitetty pääosin asianmukaisesti. Tarkastelussa on kuitenkin jäänyt huomioimatta päällekkäiset luontotyypit, jolloin luontotyyppin *Puustoiset*

suot sijainti Natura-alueella suhteessa suunniteltuun voimajohtoon on esitetty puutteellisesti. Natura-alueen perusteena olevan luontotyypin *Aapasuot* edustavuus on Natura-lomakkeen mukaan hyvä eikä merkittävä, kuten Natura-arvioinnin taulukossa 2 on esitetty.

ELY-keskus pitää hyvänä, että luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin pohjana on tehty valuma-alue tarkastelu. Olisi kuitenkin hyvä muistaa, että asiakirja on tarkoitettu laajalle lukijakunnalle. Pelkän menetelmän maininnan sijaan olisi ollut hyvä esittää tarkastelun tulokset yleistajuisella tavalla.

Hankkeen vaikutukset Iso Karsikkonevan linnustoon ja metsäpeuraan on tarkasteltu yleisellä tasolla Natura-alueen luontotyypeille ominaisena lajistona. Hankkeen vaikutukset linnustoon ja metsäpeuraan tarkastellaan tarkemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. ELY-keskus katsoo tätä tarkastelutapaa toimivana. Metsäpeura ei ole osa Natura-alueen virallisia suojeluperusteita, mutta laji on ehdotettu lisättäväksi Iso Karsikkonevan ja kahden muun lähialueen Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Natura-arvioinnissa tarkastellaan tuulivoimahankkeiden mahdollisia yhteisvaikutuksia. ELY-keskus muistuttaa, että Euroopan komission luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevän ohjeen (Euroopan komissio, Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö 2019) mukaan *Natura-arvioinnissa tulisi ottaa huomioon kaikenlaiset suunnitelmat tai hankkeet, jotka voivat yhdessä tarkasteltavien suunnitelmien tai hankkeiden kanssa aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia*. Kumulatiivisten vaikutusten tarkastelun kohteeksi voidaan ottaa huomioon jo toteutuneet, hyväksytyt ja vasta ehdotetut hankkeet ja suunnitelmat. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tässä tapauksessa olisi ollut olennaista tarkastella tuulivoimahankkeiden lisäksi muun maakäytön kuten metsätalouden ja ojitustoiminnan yhteisvaikutuksia suunnitellun sähkönsiirtoreitin rakentamisen kanssa Natura-alueen perusteena oleviin luontotyyppeihin.

ELY-keskus kannattaa Natura-arvioinnissa esitettyjä lieventämistoimenpiteitä. Lisäksi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olisi hyvä huomioida metsäpeuran vasonta-aika ja vasanhoitoaika rakentamistöissä. Vaikutuksia Natura-alueen ja sähkönlinjan väliselle ojittamattomalle suolle voisi vähentää ajoittamalla rakennustyöt routa-aikaan ja sijoittamalla pylvää ojittamattoman suon ulkopuolelle.

Edellä mainituista epävarmuuksista huolimatta ELY-keskus on pystynyt muodostamaan riittävän kuvan hankkeen vaikutuksista luontodirektiivin mukaisten suojeluperusteiden osalta ja yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn arvioon, että hankkeesta ei todennäköisesti aiheutuisi merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin tai Natura-alueen koskemattomuuteen.

ELY-keskus muistuttaa, että Natura-arvioinnissa käytettävien hankesuunnittelutietojen tulee olla ajantasaisia. Mikäli hankesuunnitelma muuttuu Natura-arvioinnin valmistumisen jälkeen niin että muutos vaikuttaa Natura-arvioinnissa käytettyihin perusteisiin, on Natura-arviointi päivitettävä ja pyydettävä siitä uusi lausunto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Antje Neumann ja ratkaissut yksikön päällikkö Eero Melantie. Sähköisen allekirjoituksen hyväksyntä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja POPELY/3212/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/3212/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Neumann Antje 10.01.2025 10:41

Ratkaisija Melantie Eero 10.01.2025 10:43

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Nordström Karl Mikael Hansson	Telia Tunnistus	03.12.2024 15:02:21 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (7 sivua)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite POPELY/137/2023

Metsähallituksen lausunto Moskuankankaan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista koskien Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen Natura 2000 -aluetta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on kuuluttanut Pyhäjärven kaupungin lounaisosaan sijoittuvan Moskuankankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus). Hanketta toteuttavat Pohjan Voima – Moskuankankaan Tuulipuisto Oy ja Metsähallitus. Natura-arvioinnin on laatinut Sweco Oy 20.8.2024.

Metsähallitus lausuu hankkeesta luonnonsuojelulain 35.2 §:n mukaisena Natura 2000 -alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena. Luonnonsuojelulain 35 §:n 4 momentin mukaan lausunto tulee sisällyttää YVA-lain (252/2017) mukaiseen perusteltuun päätelmään. Tässä Natura-lausunnossa Metsähallitus lausuu Natura-alueiden suojelun perusteena olevien luontotyyppien osalta. Kummankaan Natura-alueen suojeluperusteena ei ole lajeja, mutta Iso Karsikkonevan Natura-alueelle on ehdotettu metsäpeuraa suojeluperusteeksi, joten Metsähallitus lausuu myös metsäpeuran osalta.

Hankekuvaus Natura-arvioinnin mukaan

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla, Pyhäjärven kaupungin Moskuankankaan alueella. Hankealue rajautuu lännessä Haapajärven kaupunkiin ja etelässä Pihtiputaan kuntaan. Hanketta kehitetään yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Suomen valtion omistuksessa on hieman vajaa puolet hankealueesta. Metsähallitus hallinnoi Suomen valtion maa- ja merialueita. Alueen pinta-ala noin 4062 ha.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia toteutusvaihtoehtoja (VE):

VE0: Hanketta ei toteuteta

VE1: Toteutetaan 28 voimalan hanke

VE2: Toteutetaan 23 voimalan hanke

Tuulivoimapuiston sähkönsiirto tapahtuu ilmajohtoja pitkin 400 kV linjoin. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan viittä osaa.

Natura-arvioinnin aineisto ja menetelmät

Natura-arvioinnin aineistona ovat olleet:

Iso Karsikkonevan ja Syväjärvenlehtojen Natura-tietolomakkeet ja lomakkeen tiivistelmät sekä NATA-raportit, tiedot hankeen sijainnista ja toteutuksesta, maastokartta, ortoilmakuvat, maakuntakaavat, valtion luonnonsuojelualueiden biotooppien avoin paikkatietoaineisto, Luonnonvarakeskuksen monilähteen valtakunnan metsien inventoinnin paikkatietoaineisto, Laji.fi tietokanta.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista vaikutusmekanismeista

Tuulivoimahankkeesta itsessään ei arvioida aiheutuvan vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteille etäisyyden vuoksi. Voimajohdon rakentamisesta aiheutuu suoria ja epäsuoria vaikutuksia ympäristöön. Rakentamisen merkittävimmät vaikutukset ajoittuvat rakentamisaikaan. Ilmajohdon pääongelmat ympäristön kannalta ovat vaadittavat hakkuut rakennettavilla johtoaukeilla. Koska ilmajohtojen rakentaminen vaatii pylväiden nostamista, voi tarvittava avonainen alue olla jopa 50 metriä johdon molemmin puolin. Ilmajohdo aiheuttaa myös törmäysriskin linnuille. Voimajohdon rakentamisen mahdollisesti aiheuttamia haitallisia vaikutuksia ovat mm. Luontotyyppit muuttuvat suoran maankäytön kautta, luontotyyppit muuttuvat välillisten vaikutusten kautta valaistus- ja kosteusolojen muuttuessa, luontotyyppit muuttuvat työkoneista onnettomuus- ja häiriötilanteissa ympäristöön valuneiden öljyjen vaikutuksesta, luontotyyppit muuttuvat rakennusaikaisen hulevesien mukana vesistöön kulkeutuvan kiintoainekuormituksen vaikutuksesta, eläimet häiriintyvät rakennustöiden aikaisesta häiriöstä, luontotyyppin ja kasvillisuuden muuttuessa lajien elinympäristö, kuten pesäpaikka tai ravinnonhankkimisalue voi muuttua epäsuotuisaksi tai tuhoutua.

Iso Karsikkonevan Natura 2000 -alue (FI1002003 SAC)

Pohjanmaan aapasuo, jolla on myös mesotrofisia suotyypppejä. Kohde on merkittävä linnuston elinympäristö ja suojapaikka. Alueen suojeluperusteena on kaksi luontodirektiivin luontotyyppiä – aapasuot ja puustoiset suot.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista vaikutuksista Iso Karsikkonevan luontotyypeihin

Kumpaankaan suojeluperusteena olevaan luontotyyppiin ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia pitkän etäisyyden vuoksi. Sähkönsiirron vaihtoehtojen ei myöskään arvioida aiheuttavan niin merkittäviä muutoksia, että niillä olisi vaikutuksia Natura-alueen vesitalouteen.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista vaikutuksista Iso Karsikkonevan Natura-alueen eheyteen

Natura-alueiden verkostoon arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus, koska hanke ja sähkönsiirto aiheuttaa jonkin verran alueiden ekologisten reittien pirstaloitumista.

Iso Karsikkonevalla on runsas, luontotyypeille ominainen linnusto, jolle saattaa rakennustöistä aiheutua hetkittäistä häiriötä. Lisäksi ilmajohdoin toteutettava sähkönsiirto lisää osaltaan lintujen törmäysriskiä. Rakennustöistä aiheutuva haitta on väliaikaista, ja koska etäisyyttä häiriötekijän ja Natura-alueen väliin on vähimmillään 520 metriä, voidaan arvioida, että vaikutus linnustoon jää vähäisen kielteiseksi ja heikennystä ei arvioida merkittäväksi.

Näin ollen arvioidaan hankkeesta kokonaisuutena aiheutuvan Natura-alueen eheydelle korkeintaan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, joten merkittävää heikennystä ei arvioida syntyvän.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista yhteisvaikutuksista

Hankealueen tai suunnitteilla olevien sähkönsiirtolinjojen läheisyydessä on tiedossa runsaasti muita tuulivoimahankkeita, mutta näiden ei arvioida aiheuttavan yhteisvaikutuksia Iso Karsikkonevan suojeluperusteisiin.

Syväjärven lehtojen Natura 2000 -alue (FI0900044, SAC)

Merkittävä vanhan metsän kohde, joka on säilynyt talousalueiden keskellä. Tärkeä osa sirpaleista luonnonmetsien verkostoa. Syväjärven rannassa on pienialaisia korpisoistumia ja Syväjärven rannassa on isovarpurämettä. Alueen suojeluperusteena on kaksi luontodirektiivin luontotyyppiä – boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista vaikutuksista Syväjärven lehtojen luontotyypeihin

Koska arvioitavissa olevaan Natura-alueeseen ei kohdisteta suoria vaikutuksia ja hankkeen vaikutusalue jää useamman sadan metrin päähän, ovat vaikutukset luontotyypeihin epätodennäköisiä.

Syväjärven lehdon ympäristö on tehokkaasti ojitettu, ja Natura-alueella on ennallistettu soita ojia tukkimalla. Natura-lomakkeessa todetaan, että soiden valuma-alueet ovat suojelualueen sisällä. Tämän, ja etäisyyden perusteella arvioidaan, että merkittäviä vaikutuksia ei synny luontotyyppiin puustoiset suot.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista vaikutuksista Syväjärven lehtojen Natura-alueen eheyteen

Alueen muu tärkeä lajisto on sidottu luonnonmetsiin, ja on näin osa suojeluperusteena olevien luontotyyppien tyypillistä lajistoa. Yksittäisille lajeille, kuten metsoon ja varpuspöllöön todennäköisesti syntyy negatiivisia vaikutuksia tuulivoimahankkeesta. Natura-alue voi muuttua epäsuotuisaksi lajeille, ja Natura-alueen ympärillä ei ole muita luonnontilaisia ja vanhoja metsiä, jotka sopisivat lajien elinympäristöiksi. Hanke arvioidaan näin vaikuttavan haitallisesti alueen eheyteen, eli ekologiseen rakenteeseen tai toimintaan, joka ylläpitää Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lintulajien populaatioita. Vaikutus on merkittävä, jos kaksi alueelle tyypillistä lajia häviää alueelta pysyvästi.

Yhteenveto Natura-arvioinnissa kuvatuista yhteisvaikutuksista

Syväjärven lehtojen Natura-alueesta noin 7 km luoteeseen on Pajuperäkankaan Natura-alue ja sen välittömässä läheisyydessä on Pajuperäkankaan toiminnassa oleva tuulivoimapuisto. Hanke ei sijoitu Natura-alueiden väliin, eikä sen takia vaikuta merkittävästi kielteisesti suojelualueiden verkoston yhtenäisyyteen. Muut hankkeet eivät myöskään etäisyyksien ja sijainnin vuoksi vaikuta Syväjärven lehdon Natura-alueen suojeluperusteisiin ja sen eheyteen.

Syväjärven länsipuolella lähimmillään 130 metriä Natura-alueesta on tavaraliikenteen käytössä oleva junarata, jonka takia alueella on jo ajoittaista melu- ja liikennehäiriötä. Junaradan melun kanssa syntyy yhteisvaikutuksia, kun tuulivoimapuiston toteutuessa melua tulee kahdesta suunnasta ja meluvyöhykkeet yhdessä kattavat koko Natura-alueen. Radasta aiheutuva melu on luonteeltaan lyhytaikaista ja tilapäistä kun taas tuulivoimaloiden melu on jatkuvaa.

Yhteenveto Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen Natura-arviointien johtopäätöksistä

Hankkeella ei arvioida olevan merkittävää heikentävää vaikutusta Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin luontotyypeihin, luontodirektiivin liitteen II lajeihin tai lintudirektiivin liitteen I lajeihin.

Millään hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdolla ei arvioida olevan merkittävää heikentävää vaikutusta Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehdot Natura-alueiden suojeluperusteisiin olettaen, että hankkeen toteutuksessa huomioidaan lieventävät toimenpiteet.

Lisäksi Moskuankankaan tuulivoimahankkeella ei millään arvioinnissa mukana olleella voimala- tai sähkönsiirtovaihtoehdolla ole merkittävän haitallisia yhteisvaikutuksia muiden lähialueen olemassa olevien tai suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa mihinkään Natura-alueiden suojeluperusteisiin. Kuitenkin yhteisvaikutukset huomioon ottaen Natura-alueiden verkostoon saattaa aiheutua vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, mikäli kaikki suunnitteilla olevat hankkeet toteutuisivat. Hankkeet voivat osaltaan vaikuttaa verkoston yhtenäisyyteen. Näin ollen hankkeesta arvioidaan kokonaisuutena aiheutuvan Natura-alueen eheydelle korkeintaan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, joten merkittävää heikennystä ei arvioida syntyvän.

METSÄHALLITUKSEN LAUSUNTO

Arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arvioinnin tarkoituksena on luoda riittävä tiedollinen pohja hankkeen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Arviointi on luontodirektiivin artiklan 3 kohdan ja luonnonsuojelulain 35.1. §:n mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla.

Arvioinnin kohdentaminen, käytetyt menetelmät ja lähtöaineistojen riittävyys

Natura-arviointi perustuu olemassa olevaan aineistoon, eikä työtä varten ole tehty uusia selvityksiä tai maastokäyntejä. Arviointi on kohdennettu asianmukaisesti, ja käytettyjen menetelmien ja lähtöaineistojen voidaan katsoa olevan riittävät huolimatta maastokäyntien puuttumisesta.

Hankekuvaus ja vaikutustyyppit

Natura-arviointi perustuu hankkeen kuvaukseen. Sen tulee olla konkreettinen ja yksilöity, jotta sen perusteella voidaan määritellä vaikutusalue ja -mekanismi. Metsähallitus pitää hankekuvausta riittävänä.

Vaikutusmekanismi on tunnistettu pääosin hyvin. Syväjärven lehtojen Natura-alueen osalta kuitenkin kerrotaan, että se olisi eri valuma-aluetta kuin tuulivoimahankealue. Natura-alueen itäosa kuuluu kuitenkin samaan Pajujoen valuma-alueeseen kuin hankealue.

Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, ettei tuulivoimapuistohankkeella ulkoinen sähkönsiirto mukaan lukien ole yksinään kummallakaan tuulivoimalavaihtoehdolla ja millään esitetyllä sähkönsiirtovaihtoehdolla

merkittävästi heikentävää vaikutusta Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin.

Yhteisvaikutukset

Iso Karsikkonevan Natura-alueen osalta todetaan, että ympäristössä on runsaasti muitakin tuulivoimahankkeita, mutta niillä ei ole yhteisvaikutuksia Moskuankankaan hankkeen kanssa alueen suojeluperusteisiin.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa on Syväjärven lehtojen osalta mainittu Pajuperänkankaan toiminnassa oleva tuulivoimapuisto, mutta todettu, ettei sillä ole yhteisvaikutuksia Moskuankankaan kanssa. Yhteisvaikutuksissa on käsitelty myös läheisen tavaraliikenteen käytössä olevasta junaradasta johtavaa melu- ja liikennehäiriötä, ja johtopäätöksenä todettu, että junaradalla ja tuulivoimapuistolla on meluyhteisvaikutuksia. Natura-alueen suojeluperusteena on kuitenkin kaksi luontotyyppiä, joihin melulla ei ole vaikutusta.

Metsähallitus toteaa, että myös yhteisvaikutusten arvioinnin osalta päättelyketjun tulee olla aukoton, läpinäkyvä ja perusteltu. Kummankaan Natura-alueen osalta edellä mainittu ei toteudu. Huolimatta päättelyketjun läpinäkyvyydestä Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin, ettei ympäristön hankkeilla ole merkittävästi heikentäviä yhteisvaikutuksia Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin.

Metsäpeura

Metsähallitus huomauttaa, että Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen yhteistyönä on vuonna 2023 valmistunut Natura-alueita koskeva päivitys, jossa metsäpeuraa on ehdotettu suojeluperusteeksi 26:lle Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevalle Natura-alueelle. Niiden joukossa ovat Moskuankankaan lähimmät Natura-alueet mukaan lukien Iso Karsikkoneva. Ehdotus perustuu lajin vahvistettuun esiintymiseen ja alueiden merkitykseen metsäpeuran elinympäristönä. Tästä syystä näillä alueilla on erityinen painoarvo lajin suojelussa, vaikka suojeluperuste-esitystä ei ole toistaiseksi hyväksytty valtioneuvostossa. Tieto lisäyksesityksestä on julkisesti saatavilla laji.fi -tietokannassa.

Maa- ja metsätalousministeriön julkaiseman metsäpeurakannan hoitosuunnitelman¹ mukaan voimakas tuulivoimarakentaminen on riski metsäpeuran elinympäristöjen säilymiselle, ja yksin Natura-alueet eivät pysty ylläpitämään elinkyistä metsäpeurapopulaatiota. Joten Natura-alueiden väliset ekologiset yhteydet ja Natura-alueiden ympäristöjen erämaat ovat keskeisiä elinkyisen metsäpeurakannan säilyttämisessä. Metsäpeuran tärkeiden vasomis-

¹ Suomen metsäpeurakannan hoidon ja suojelun toimenpiteet ja tavoitteet. Metsäpeurakannan hoitosuunnitelma. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2023:21.

ja kesälaidunalueiden ja tuulivoima-alueiden väliin tulisi jäädä keskimäärin 5 km suojavyöhyke.

Moskuankankaan tuulivoimahankealueen ympäristössä on useita toiminnassa ja vireillä olevia tuulivoima-alueita. Metsähallitus korostaa, että vireillä olevien tuulivoimahankkeiden toteuttamisessa on huomioitava metsäpeuran vasomis- ja laidunalueiden säilymisen lisäksi vaellusyhteyksien säilyminen Natura-alueiden ja talvi- ja kesälaiduntien välillä.

Johtopäätökset

Metsähallitus Natura-alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena toteaa, että huolimatta yhteisvaikutusten johtopäätösten päättelyketjun läpinäkyvyydestä Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin, ettei ympäristön hankkeilla ole merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Iso Karsikkonevan ja Syväjärven lehtojen suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet maankäytön erityisasiantuntija Pirjo Rautiainen ja metsästyksen asiantuntija Mikko Rautiainen. Lisätietoja lausunnosta antaa Pirjo Rautiainen.

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

POPELY/137/2023

Lausunto Moskuankankaan tuulipuiston (Pyhäjärvi) Natura-arvioinnista

Pohjan Voima Oy:n Pyhäjärvelle suunnittelemasta Moskuankankaan tuuli-voimapuistosta on käynnissä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). Yhteysviranomaisen pyytää Keski-Suomen elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) luonnonsuojeluviranomaisilta lausuntoa luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisesta Natura-arvioinnista.

Natura-arviointi on laadittu Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan (FI0900058, SAC/SPA) Natura-alueesta hankkeen YVA-selostuksen laatimisen yhteydessä. Arvioinnin on laatinut Sweco (20.8.2024).

Natura-arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen mahdollisia vaikutuksia alueen suojeluperusteena oleviin luontodirektiivin luontotyyppeihin, luontodirektiivin liitteen II ja lintudirektiivin liitteen I lajeihin sekä Natura-alueen eheyteen ja koskemattomuuteen. Arvioinnin liitteenä on salassa pidettävää suojeluperustelajia koskeva selvitys. Tämän lisäksi hankkeen yhteydessä on laadittu kirjallinen metsäpeuraselvitys.

Natura-arviointi

Natura-arvioinnissa on kuvailtu lyhyesti Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueella suojeluperusteena olevat luontotyypit ja lajisto. Mahdollisia vaikutuksia ja näiden merkittävyyttä on arvioitu laji- ja luontotyyppikohtaisesti.

Luontodirektiivin luontotyyppien osalta arviossa todetaan, että hankkeen näihin kohdistamat vaikutukset ovat epätodennäköisiä johtuen hanke- ja Natura-alueiden välisestä etäisyydestä. Lähin suunniteltu voimalapaikka sijaitsee n. 4,5 km etäisyydellä Natura-alueesta ja suunniteltu sähkönsiirtoreitti vaihtoehdosta riippuen 6–10 km etäisyydellä.

Luontodirektiivin liitteen II lajeista Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan suojeluperusteisiin kuuluvat korpipohtosammal (VU) ja isonuijasammal (EN). Arvion mukaan hankkeesta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia kyseisille lajeille johtuen Natura-alueen ja hankealueen välisestä etäisyydestä.

Lintudirektiivin I lintujen osalta hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta tai vaikutukset ovat epätodennäköisiä johtuen hankealueen etäisyydestä Natura-alueeseen. Sama koskee myös alueella esiintyvää uhanalaista lajia.

29.11.2024

Alueella on vireillä useita eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita. Näiden kanssa ei arvioida aiheutuvan linnustoon kohdistuvia yhteisvaikutuksia tai vaikutuksia pidetään epätodennäköisinä.

Lieventäviä toimenpiteitä ei katsota tarpeelliseksi, koska merkittäviä vaikutuksia ei arvioida aiheutuvan.

Vaihtoehtoiset toteuttamissuunnitelmat

Hankealueelle on kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1 ja VE2). Enimmäisvoimamäärä on 28 (VE1). Sähkönsiirto on määrä toteuttaa 400 kV:n ilmajohdolla. Sähkönsiirtoreitille on neljä vaihtoehtoa; reittivaihtoehdot kulkevat joko Parkkimanjärven länsi- tai itäpuolelta järven pohjoispuolelle suunnitellulle uudelle sähköasemalle.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alue (FI0900058) on suojeltu luonto- ja lintudirektiivien perusteella, ja se on Keski-Suomen edustavampia suoluonnon suojelukohteita. Kyseessä on laaja, kangassaa-rekkeiden rikkoma ja pitkän, kapean harjun halkoma suoalue. Alueelta tava-taan monipuolisesti luontodirektiivin suoluontotyyppejä (mm. letot ja aapa-suot), minkä lisäksi suojeluperusteisiin kuuluu metsäisiä luontotyyppejä ku-ten boreaaliset luonnonmetsät, ja pienvesiä. Suojelun perusteena oleviin la-jeihin kuuluu metsä- ja suoluonnon tyyppillistä linnustoa sekä kaksi uhan-alaista sammallajia. Keskeisiin suojeluperusteisiin kuuluvat luontotyypeistä mm. aapasuot ja puustoiset suot, ja lajeista sinisuohaukka sekä uhanalai-nen petolintu, josta ELY-keskus lausuu erillisessä liitteessä (salassa pidet-tävä, JulKL 24.1 § 14 k).

Natura-arviointia varten on koottu pääosin keskeisimmät tausta-aineistot ja lähteet. Lähteissä ei kuitenkaan mainita TIIRA-tietokannan havaintoja, joihin arviossa viitataan. Mistään ei myöskään käy ilmi, miltä aikaväliltä TIIRA-tietokannasta saadut tiedot on haettu. Käytetyt tietolähteet ja aineistot on syytä ilmoittaa selkeästi. Lisäksi ELY-keskus suosittelee aineistojen pyytämistä tuoreeltaan Natura-arviointia varten. Esimerkiksi Lajitietokeskuksen aineistopyyntö on lähdeluettelon perusteella tehty jo vuonna 2022, jolloin tätä tuoreempia havaintoja on saattanut jäädä tarkastelun ulkopuolelle. Laji.fi-palvelun kautta näkyvät julkiset havainnot eivät välttämättä sisällä kaikkia ilmoitettuja havaintoja, vaan karkeistetut tai salatut lajihavainnot jää-vät tällöin tarkastelun ulkopuolelle. Lisäksi Natura-arvioinnissa käytettävään aineistoon on suositeltavaa sisällyttää hankealueelta ja sen vaikutuspiiristä laaditut selvitykset siltä osin kuin ne koskevat Natura-alueen suojeluperus-teina olevia luontoarvoja. Yhteysviranomaisen on toimittanut lausuntopyyn-nön liitteinä hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditut luontoselvityk-set sekä uhanalaista suojeluperustelajia koskevan erillisen arvioinnin. Koska Natura-arviointia varten ei ole laadittu erillisiä maastoselvityksiä, on muissa yhteyksissä tehtyihin selvityksiin syytä viitata selkeästi ja johdonmu-kaisesti. Vaikka käytetyissä lähdeaineistoissa ja -viittauksissa on joitakin puutteita, ELY-keskus ei näe tällä olevan merkittävää vaikutusta tehtyihin johtopäätöksiin.

29.11.2024

Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueen suojeluperusteena olevat luontotyytit on otettu arvioinnissa huomioon. Luontotyytit ja niihin mahdollisesti kohdistuvia vaikutuksia on kuvailtu pääosin selkeästi ja johdonmukaisesti. Karttatarkastelussa on kuitenkin jäänyt huomioimatta päällekkäiset luontotyytit, jolloin esimerkiksi puustoisten soiden sijainti Natura-alueella ja suhteessa hankealueeseen on esitetty puutteellisesti. ELY-keskus ei kuitenkaan katso tällä olevan vaikutusta arvioinnin lopputulokseen, sillä luontotyyppien pinta-alat on ilmoitettu oikein taulukoissa. ELY-keskus yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn näkemykseen, ettei hankkeella todennäköisesti ole suoria vaikutuksia Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin johtuen hankealueen ja suojelualueen välisestä etäisyydestä.

Natura-alueen suojeluperusteena olevat lajit sekä muut tietolomakkeessa mainitut tärkeät kasvi- ja eläinlajit on esitetty raportissa taulukoin. Suojeluperusteena oleviin sammallajeihin ei arvioida kohdistuvan merkittävää vaikutusta johtuen hankealueen ja Natura-alueen välisestä etäisyydestä. ELY-keskus pitää näkemystä perusteltuna.

Suojeluperusteena olevien lintulajien osalta hankkeen vaikutuksia on arvioitu lajikohtaisesti peilaten vaikutuksia lintujen elinympäristöihin ja lajikohtaiseen käyttäytymiseen (pl. salassa pidettävä laji). Lisäksi tarkastelussa on hyödynnetty hankealueelta tehtyjä havaintoja kustakin lajista. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan vaikutusta tarkastelluille lintulajeille tai vaikutusten aiheutumista pidetään epätodennäköisenä. Merkittävää heikennystä ei katsota aiheutuvan minkään lintulajin kohdalla. Arviot perustuvat hankealueen ja Natura-alueen väliseen etäisyyteen sekä hankealueelta tehtyihin havaintoihin lintujen reviiereistä ja kullekin lajille tyypilliseen elinympäristöön ja reviiirikäyttäytymiseen. ELY-keskus pitää esitettyä lajikohtaista tarkastelua pääosin asianmukaisena.

Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluu kaksi pöllölajia, suopöllö ja viirupöllö. Tuulivoiman vaikutusta pöllöihin on toistaiseksi tutkittu vähän. Luonnonvarakeskuksen koostejulkaisu (Tolvanen ym. 2023, *How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review*) tarkastelee tuulivoiman vaikutusta eri lajiryhmiin. Lehtopöllöä ja huuhekajaa koskeissa tutkimuksissa pöllöjen on todettu väistävän tuulivoimaa herkästi ja häiriövaikutuksen ulottuvan jopa 5 km päähän. Myös kurjen on todettu pitävän samanlaista välimatkaa tuulivoimaan. Lähimmän voimalan 5 km vaikutusalue ulottuu pienialaisesti Natura-alueelle. Vaikutukset ovat näin ollen mahdollisia näiden lajien osalta. Vaikutukset jäänevät kuitenkin todennäköisesti lieviksi.

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että populaatiotason vaikutusten tarkastelu on puutteellista. Arviossa on keskitytty tarkastelemaan Natura-alueella pesiviin yksilöihin kohdistuvia vaikutuksia perustuen siihen todennäköisyyteen, millä yksilöt liikkuisivat hankealueella. Pitkällä aikavälillä hankkeella voi kuitenkin olla laajempia, populaatiotason vaikutuksia, jotka voivat heijastua myös Natura-alueella esiintyviin yksilöihin esimerkiksi geenivirran heikentymisen tai kilpailun lisääntymisen myötä. Asia on tarkastelussa

29.11.2024

sivuutettu ja se on syytä huomioida erityisesti hankkeiden ja suunnitelmien yhteisvaikutuksia arvioidessa.

Metsäpeura on jätetty Natura-vaikutusten arvioinnin ulkopuolelle. Vaikka metsäpeura ei itsessään kuulu Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinnevan Natura-alueen suojeluperusteisiin, se kuuluu suojeluperusteena oleville luontotyypeille ominaiseen lajistoon. Pantaseurannalla saatu tieto osoittaa lisäksi, että Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinneva ja muut läheiset, suoluonnoltaan monimuotoiset Natura-alueet ovat lajille keskeistä elinympäristöä erityisesti kesällä vasanhoitoaikaan. Keväällä 2023 tehdyn asiantuntijatyön pohjalta on tunnistettu metsäpeuralle merkittäviä Natura-alueita, joiden suojeluperusteisiin lajia on määrää esittää lisättäväksi. Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinnevan on näiden Natura-alueiden joukossa.

Esitetyssä Natura-arvioinnissa on nostettu esiin Syken laatimassa Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaassa (Mäkelä ja Salo, 2023) oleva toteama:

”Muut kuin suojeluperusteena olevat lajit voi olla syytä ottaa huomioon esimerkiksi silloin, kun nämä lajit ovat suojeluperusteena olevien luontotyyppien tyypillisiä lajeja tai ne ovat osa suojeluperusteena olevalle lajille tärkeää ravintoketjua.”

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen ELY-keskus pitää epä johdonmukaisena, että metsäpeura on päätetty jättää Natura-vaikutusten tarkastelun ulkopuolelle. Yhteysviranomainen on hankkeen YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan edellyttänyt erityistä huolellisuutta tarkasteltaessa metsäpeuralle tärkeiden Natura-alueiden kulkuyhteyksien säilymistä ja hankkeen vaikutuksia metsäpeuralle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämä olisi ollut luontevaa sisällyttää myös Natura-vaikutusten arviointiin.

Hankkeen yhteydessä on laadittu erillinen metsäpeuraselvitys kirjallisuuden ja karttataustatarkastelun pohjalta (Sweco, 20.8.2024). Selvityksessä esitetään, ettei hankealueella ole metsäpeuralle ideaalista elinympäristöä. Hankealue on kuitenkin tunnistettu metsäpeuran vaelluksen kauttakulkureittinä. ELY-keskus huomauttaa, että selvityksessä käytetty Zonation-malli kuvaa metsien monimuotoisuutta eikä sovellu parhaalla mahdollisella tavalla metsäpeuran elinympäristöjen hahmottamiseen, sillä malli ei huomioi esimerkiksi lajille keskeisiä suoympäristöjä. Luonnonvarakeskus on julkaissut vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekartan (Paasivaara, 2024), jonka pohjalta hankealueelle piirtyy lajille jopa erittäin hyvin soveltuvia alueita. Pantaseurannasta kerätty aineisto tukee mallin pohjalta saatua ennustetta.

Luonnonvarakeskus on asiantuntijalausunnoissaan esittänyt, että metsäpeuralle tärkeiden Natura-alueiden ja tuulivoiman väliin tulisi jättää vähintään 5 km suojavyöhyke (mm. Paasivaara, 2022. *Asiantuntija-arviointi Keski-Suomen 2040 kaavaehdotukseen ehdolla olevien tuulivoima-alueiden vaikutuksista metsäpeuraan (Rangifer tarandus fennicus)*). Osa Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinnevan Natura-alueesta on kyseisen

29.11.2024

suojaväyhykkeen sisällä. Pohjois-Pohjanmaan puolella sijaitseva Iso Karsikkoneva (FI1002003, SAC) on kauttaaltaan 5 km:n säteellä valtaosasta Moskuankankaan tuulivoimaloista (VE1). Alue näyttäytyy metsäpeuran pantaseurantatiedon valossa merkittävänä kesäaikaisena laidunalueena. Tuulivoimaloiden vaikutus Iso Karsikkonevan soveltuvuuteen metsäpeuran elinympäristönä todennäköisesti heijastuu myös Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueeseen. Kaiken kaikkiaan tuulivoimaloiden ja voimalinjojen maisemaa pirstova vaikutus voi osaltaan heikentää metsäpeuran elinympäristöjä, millä voi olla hyvinkin merkittäviä vaikutuksia alueen peurapopulaatioon. Hankkeen jatkosuunnittelussa metsäpeuraselvitystä tulee täydentää ja lajiin kohdistuvat vaikutukset sekä yhdessä muiden hankkeiden kanssa syntyvät yhteisvaikutukset tulee selvittää huolellisesti. Koska tutkimustietoa on vähän, on selvitys syytä laatia varovaisuusperiaatte huomioiden. Natura-alueiden muodostama ekologinen verkosto ja sen eheys on myös hyvä ottaa selvityksessä asianmukaisesti huomioon.

Vaikutusten lieventäminen

Koska Natura-arvioinnin loppupäätelmänä on, ettei merkittävää heikentämistä tapahdu, ei lieventäviä toimenpiteitä ole katsottu tarpeellisiksi esittää. ELY-keskus pitää näkemystä perusteltuna suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lajien osalta. Hankkeen jatkosuunnittelussa on kuitenkin syytä selvittää mahdollisuuksia lieventää metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia myös Natura-verkoston kannalta.

Hankkeiden yhteisvaikutukset

Suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin ja sammallajeihin ei arvioida kohdistuvan hankkeiden yhteisvaikutuksia. Arviossa on tiedostettu, että hankkeella voi yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa olla yhteisvaikutuksia Natura-verkoston eheyteen. Arvion mukaan vaikutukset saattavat olla vähäisen kielteisiä. Arviolle ei kuitenkaan ole esitetty juurikaan perusteluja ja asia jää lähinnä toteamukseksi. Yhteisvaikutusten arvioinnissa ei myöskään ole huomioitu laajempia, populaatiotason vaikutuksia alueen linnustoon. Puutteellisista perusteluista huolimatta ELY-keskus pitää esitettyä arviota oikean suuntaisena suojeluperusteena olevan linnuston osalta. ELY-keskus muistuttaa, että metsäpeuraan kohdistuvat yhteisvaikutukset on syytä arvioida huolellisesti.

Johtopäätökset Natura-arvioinnista

ELY-keskus pitää esitettyä Natura 2000 -vaikutusten arviointiraporttia riittävänä täyttämään luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiset vaatimukset. Yhteisvaikutukset huomioiden alueen suojeluperusteena olevaan linnustoon kohdistuva haitta jäänee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan merkittävää vähäisemmäksi.

ELY-keskus haluaa muistuttaa Natura-verkostoon kuuluvien laajojen ja erämaisten suo- ja metsäalueiden merkityksestä Suomenselän metsäpeurapopulaatiolle. Metsäpeura voidaan lukea näiden Natura-alueiden tyyppilajistoon. Alueen metsäpeurapopulaatioon kohdistuvat vaikutukset tulee

29.11.2024

selvittää huolellisesti ja ne tulee ottaa asianmukaisesti huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut myös biologi Tomi Hakkari.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Sonia González López ja ratkaissut Yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

Liitteet	Vaikutukset Natura-alueella esiintyvään uhanalaiseen suojeluperustelajiin (SALASSA PIDETTÄVÄ)
Jakelu	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, kirjaamo
Tiedoksi	Metsähallitus, luontopalvelut Ympäristöministeriö (kirjaamo.ym@ymparisto.fi)

Tämä asiakirja KESELY/2675/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2675/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Viljanen Johanna 29.11.2024 14:48

Esittelijä González López Sonia 29.11.2024 14:27

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

POPELY/137/2023

Lausunto Moskuankankaan tuulipuiston (Pyhäjärvi) Natura-arvioinnista, Syväjärvenlehto (FI0900044)

Pohjan Voima Oy:n Pyhäjärvelle suunnittelema Moskuankankaan tuulivoimapuistosta on käynnissä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). Yhteysviranomaisen pyytää Keski-Suomen elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) luonnonsuojeluviranomaisilta lausuntoa luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisesta Natura-arvioinnista.

Natura-arviointi on laadittu Syväjärvenlehdon (SAC, FI0900044) Natura-alueesta hankkeen YVA-selostuksen laatimisen yhteydessä. Arvioinnin on laatinut Sweco (20.8.2024).

Natura-arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen mahdollisia vaikutuksia alueen suojeluperusteena oleviin luontodirektiivin luontotyyppeihin ja näille ominaiseen lajistoon sekä Natura-alueen eheyteen ja koskemattomuuteen.

Natura-arviointi

Natura-arvioinnissa on tarkasteltu alueeseen kohdistuvia vaikutuksia luontotyyppi- ja lajikohtaisesti. Lajistovaikutuksia on tarkasteltu sellaisten lajien osalta, joita on vuoden 2024 Natura-alueen tilan arvioinnissa (NATA) ehdotettu lisättäväksi aluetta koskevalle tietolomakkeelle. Nämä NATAssa mainitut lajit ovat varpuspöllö (vaarantunut, VU), pyy (VU), metso, pikkusieppo, pohjantikka ja palokärki. NATA-lomakkeella on merkitty samalla merkinnällä myös metsäpeura, jota arviossa ei kuitenkaan ole huomioitu.

Hankkeesta ei arvioida kohdistuvan suoria rakennuksen tai tuotannon aikaisia vaikutuksia suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin lähimmän rakennettavan infrastruktuurin ja Natura-alueen välisen etäisyyden vuoksi. Etäisyyttä on useita satoja metrejä. NATA-lomakkeella kerrotaan, että soiden valuma-alueet ovat Natura-alueen sisällä, joten hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen vesitalouteen.

Natura-alueella esiintyvistä, NATA-lomakkeella mainituista lintulajeista hankkeen arvioidaan aiheuttavan merkittävää heikennystä metson ja mahdollisesti myös varpuspöllön osalta.

Suunnitellun voimalinjan ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa Natura-alueen suojeluperusteluontotyyppeihin tai -lajeihin etäisyyden takia.

Hankkeella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppeihin, mutta vaikutuksia arvioidaan kohdistuvan luonnonmetsille

27.1.2025

tyypilliseen linnustoon. Hankkeen arvioidaan näin ollen vaikuttavan haitallisesti Natura-alueen eheyteen eli ekologiseen rakenteeseen ja toimintaan, joka ylläpitää Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lintulajien populaatioita. Vaikutus arvioidaan merkittäväksi, mikäli kaksi alueelle tyypillistä lajia, metso ja varpuspöllö, häviävät alueelta pysyvästi.

Moskuankankaan tuulivoimahankkeen ei arvioida muodostavan Syväjärvenlehdon Natura-alueeseen kohdistuvia yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Syväjärven länsipuolella lähimmillään 130 metriä Natura-alueesta kulkee tavaraliikenteelle tarkoitettu junarata, jonka liikennemääristä ei ole arviota tehdessä ollut tietoa. Junaradan melun ja Moskuankankaan tuulivoimaloiden kanssa syntyy yhteisvaikutuksia, kun tuulivoimapuiston toteutuessa melua tulee kahdesta suunnasta ja meluvyöhykkeet yhdessä kattavat koko Natura-alueen. Radasta aiheutuva melu on luonteeltaan lyhytaikaista ja tilapäistä, kun taas tuulivoimaloiden melu on jatkuvaa.

Vaihtoehtoiset toteuttamissuunnitelmat

Hankkeelle on tarkasteltu kahta toteutusvaihtoehtoa, jossa voimalamäärä on 28 (VE1) tai 23 (VE2). Lähin suunniteltu voimalapaikka sijaitsee n. 750 metrin päässä Syväjärvenlehdon Natura-alueesta kummassakin hankevaihtoehdossa. Sähkönsiirto on määrä toteuttaa 400 kV:n ilmajohtolla. Sähkönsiirtoreitille on neljä vaihtoehtoa; reittivaihtoehdot kulkevat joko Parkkimanjärven länsi- tai itäpuolelta järven pohjoispuolelle suunnitellulle uudelle sähköasemalle. Alueelle varaudutaan rakentamaan sähkövarastokokonaisuus sähköaseman yhteyteen.

Vaikutusten lieventäminen

Haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää, mutta ei kokonaan ehkäistä, poistamalla Natura-aluetta lähin tuulivoimala tai siirtämällä se kauemmaksi Natura-alueen rajasta. Tällöin 40 dB:n meluvyöhyke ei ulottuisi Natura-alueelle. Seuraavaksi lähin tuulivoimala sijaitsee arvion mukaan noin 1,7 kilometrin päässä Natura-alueen rajasta. Rakennustöitä tulisi välttää lintujen pesimäaikaan (maalis-heinäkuu).

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Syväjärvenlehto (SAC, FI0900044) on merkittävä vanhan metsän kohde, joka on säilynyt talousmetsäalueiden keskellä ja on siksi tärkeä osa sirpaleista luonnonmetsien verkostoa. Noin puolet alueesta kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Kyseessä on mustikkatyyppin kuusikko, jossa on sekapuuna lehtipuita kuten järeitä raitoja, haapaa ja koivua. Syväjärven rannassa on isovarpurämettä ja pienialaisesti korpisoistumaa. Alueen suot on ennallistettu vuonna 2009, ja vuoden 2023 seurannassa ennallistamistoimien on todettu onnistuneen varsin hyvin. Natura-alueen suojeluperusteina ovat luontotyypit boreaaliset luonnonmetsät (keskeinen suojeluperuste) ja puustoiset suot. Alueella esiintyviin, Natura-tietolomakkeen kohdassa 3.3 mainittuihin lajeihin kuuluvat raidankeuhkojäkäla (NT, silmälläpidettävä), kuukkeli (NT), jättikääpäkoi ja pulskahelysieniäinen.

27.1.2025

Vuonna 2023 tehtyjen maastoinventointien perusteella alueen luonnontila on parantunut viimeisen parin vuosikymmenen aikana. Luonnonmetsien kokonaispinta-ala on kasvanut ja niiden edustavuus on parantunut. Valtaosa luonnonmetsäkuvioista on arvioitu edustavuudeltaan hyväksi. Syväjärvenlehto on arvokas luonnonmetsän saareke talousmetsien vallitsemassa maisemassa, ja sen suotuisa kehityssuunta on turvattava myös jatkossa. Natura-alue sijaitsee valtaosin valtion suojelutarkoituksiin hankkimalla kiinteistöllä, joten suojelualueeseen kohdistuvat suorat uhat ovat epätodennäköisiä. Natura-alueen ulkopuoliset hankkeet ja toimenpiteet voivat kuitenkin kohdistaa suojelualueeseen välillisiä vaikutuksia, ja tuulivoimarakentaminen onkin nostettu uudeksi uhaksi aluetta koskevassa NATA-raportissa.

Moskuankankaan tuulivoimahankkeen yhteydessä laadittuja maastoselvityksiä ei ole ulotettu Syväjärvenlehdon Natura-alueelle. Arvioinnin lähtöaineisto voidaan kuitenkin katsoa riittäväksi tästä huolimatta, ja arviointi on laadittu asianmukaisesti. Hankkeen vaikutusmekanismit on tunnistettu hyvin.

ELY-keskus yhtyy esitettyyn arvioon, ettei hankkeella ole suoria merkittäviä vaikutuksia alueella esiintyviin luontotyypeihin. Vaikka osa hankealueesta sijaitseekin samalla valuma-alueella kuin Natura-alue, hankkeen vaikutukset Natura-alueen vesitalouteen ovat epätodennäköisiä.

Arvioinnin mukaan hankkeesta voi aiheutua merkittävää haittaa Natura-alueella esiintyville metsolle ja varpuspöylle. Syväjärvenlehdon Natura-alue on perustettu luontodirektiivin nojalla Kyseiset lajit eivät lukeudu Syväjärvenlehdon suojeluperusteisiin, mutta ovat kuitenkin suojeluperusteisiin kuuluville luontotyypeille ominaista lajistoa. Näin ollen ELY-keskus pitää perusteltuna näihin kohdistuvien vaikutusten arviointia.

Natura-alueen tyyppilajistoon kuuluu myös kuukkeli, joka on mainittu myös Syväjärvenlehdon Natura-tietolomakkeella, mutta jätetty Natura-arvioinnin ulkopuolelle. ELY-keskuksen tiedossa on Natura-alueen ulkopuolisia havaintoja kuukkelista mm. vuodelta 2019, ja lajin on syytä olettaa esiintyvän alueella edelleen. Ilmakuvatarkastelun perusteella Syväjärvenlehto muodostaa todennäköisesti keskeisen osan kuukkelireviiriä, joka jatkuu mahdollisesti Natura-alueesta luoteeseen. Lähtökohtaisesti kuukkeli välttelee ihmisasutusta, mutta tuulivoiman vaikutuksesta lajiin ei ole juuri tietoa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetty arvio hankkeen vaikutuksista Syväjärvenlehdon Natura-alueella esiintyvään, luontotyypeille ominaiseen lajistoon on oikeansuuntainen. Arviossa on esitetty lieventämiskeinona Natura-aluetta lähimmän tuulivoimalan (voimalapaikka T1) poistamista tai siirtämistä kauemmas. ELY-keskus pitää ehdotettua lievennyskeinoa kannatettavana ratkaisuna. Tämä lieventäisi Natura-alueeseen kohdistuvaa melua ja muuta häiriövaikutusta, ja voisi osaltaan edesauttaa varpuspöylän ja metson esiintymistä alueella.

27.1.2025

Johtopäätökset Natura-arvioinnista

ELY-keskus pitää esitettyä Natura 2000 -vaikutusten arviointiraporttia riittävänä täyttämään luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiset vaatimukset. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeesta ei aiheudu merkittävää heikennystä Natura-alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille.

Linnustovaikutukset

Hankkeella on todennäköisesti kielteinen vaikutus Syväjärvenlehdon Natura-alueella esiintyviin, Natura-alueen luontotyypeille ominaisiin lintulajeihin (metso, varpuspöllö). ELY-keskus pitää kannatettavana lieventämiskeinojen huomioon ottamista hankkeen jatkosuunnittelussa ja suosittelee yhden voimalapaikan (T1) poistamista tai siirtämistä kauemmas Natura-alueesta.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sonia González López ja ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

Jakelu

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, kirjaamo

Tämä asiakirja KESELY/2675/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2675/2024 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Viljanen Johanna 27.01.2025 15:44

Esittelijä González López Sonia 27.01.2025 15:38

Lausunto

Asia: Lausunto Pohjan Voima - Moskuankankaan Tuulipuisto Oy:n ja Metsähallituksen Moskuankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen Natura-arvioinneista

POPELY/3688/2024

Hankealue: Pyhäjärven kaupungin lounaiskulmassa rajautuen Haapajärven ja Pihtiputaan kuntarajoihin.

Lausunto:

Moskuankankaan tuulivoimapuiston rakentamisen vaikutukset Pyhäjärven alueella sijaitseviin Natura 2000 -alueisiin, Tervaneva–Sivakkaneva–Pitkäkangas ja Iso Karsikkoneva jäänevät vähäisiksi ja pääosin maisemallisiksi, sillä tuulivoimalat ja muut rakenteet sijaitsevat riittävän etäällä Natura-alueiden rajasta.

Sähkönsiirtolinjan rakentaminen Iso Karsikkonevan läheisyydessä aiheuttanee joitakin vaikutuksia, erityisesti rakentamisen aikana. Vaikutusten minimoimiseksi on tärkeää, että työt suunnitellaan huolellisesti ja ajoitetaan lintujen pesimäajan ulkopuolelle.

Moskuankankaan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnit vastaavat omaa käsitystäni ja antavat näkemykseni mukaan perustellun kuvan hankkeen vaikutuksista lähialueiden Natura 2000 -kohteisiin Pyhäjärvellä.

Pyhäjärvellä 29.11.2024

Esa Ryynänen
vs.Ympäristötarkastaja
Pyhäjärven kaupunki